

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/101/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217203270
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2018:8217203270.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 07, IČO: 35 831 154, zast. advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Mýtna 48, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanému H. S., N.. XX.X.XXXX, W. XX/XXXX, XXX XX A., zast. advokátom JUDr. Jaroslavom Bódišom, advokátom, Humenská 18, Košice, o zaplatenie 2.159,18 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie sumy 1.749,28 eur s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 21.3.2017 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Stranám nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predchodca žalobcu VÚB, a.s. sa žalobou doručenou súdu dňa 20.4.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.159,18 eur s prísl. a náhrady trov konania. V odôvodnení žaloby uviedol, že uzavrel so žalovaným Zmluvu vydaní a používaní kreditnej karty VÚB, a.s. dňa 26.10.2012, na základe ktorej poskytol žalovanému kreditnú kartu k účtu č. XXXXXXXX. Bol mu poskytnutý úver s úrokom 22,80 % s úverovým rámcom 1.500,- eur a žalovaný bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku v sume 50 eur. Poukázal na ust. § 39 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z.z a výpis z bankovej knihy. Splatnosť je daná vo výpise v bankovej knihe. Žalovaný si neplnil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy. Pred odstúpením na vymáhanie ku dňu 9.3.2017 bol vystavený nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 28.2.2017, ktorá obsahuje súčet debetných položiek a to istiny, poplatkov, sankčného úroku, štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného, v sume 2.159,18 eur.

2. Žalovaný sa k žalobe a k jej prílohám písomne vyjadril. Uviedol, že neuznáva nárok žalobcu. Žalobca nezohľadnil všetky platby, ktoré realizoval žalovaný na účet žalobcu za obdobie od 1.3.2017. Vzniesol námietky neplatnosti zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty s poukazom na ust. § 39 OZ a jej rozpor s dobrými mravmi vo vzťahu k dohode o výške úrokov (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009. Poukázal na rozpor sadzby dohodnutej vo výške 22,80 % so sadzbou zverejnenom na spotrebiteľské úvery v 10/2012 v rozpätí 9,17 % - 11,57 %, čo je o 11-13 % vyššia. Namietal aj veľkosť písma, akou je zmluva písaná, či samotné OP, rozdielnosť použitia typu písma a pod.. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/151/2013, 3Co/67/2008, 5Co/133/2014, Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2C/111/2013. Neplatnosť zmluvy odvodzuje aj z ust. § 53 ods. 6, § 53b, § 53c OZ s poukazom na Smernicu č. 93/13/EHS. Navrhol žalobu zamietnuť. Súdu predložil výpis z účtu o plnení dlhu (čl. 47-50) v sume 5 x 50,- eur, 1 x 100,- eur.

3. Na pojednávanie nariadené na deň 4.6.2018 sa nedostavili žalobca a právny zástupca žalobcu, ktorí ospravedlnili svoju neúčast', o odročenie pojednávania nežiadali. Dostavil sa žalovaný a jeho právny zástupca. Súd preto v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal bez ich prítomnosti s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení strán sporu a ich zástupcov a so spisovým materiálom (ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní) a zistil tento skutkový stav veci :

5. Dňa 26.10.2012 došlo medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu - VÚB, a.s. k uzavretiu zmluvy o aktivácii kreditnej karty - Bankomatky Quatro s úverovým limitom 1.500,- eur s mesačnou splátkou v sume 50 eur, úroková sadzba 1,9 % mesačne, 22,80 % ročne. Právne vzťahy sa riadia Obchodným zákonníkom o zmluve o úvere) a zák. č. 129/2010 Z.z. (vyplýva z OP). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky (predložené). Klient vyhlásil, že sa s nimi oboznámil a súhlasí s nimi. V dolnej časti sa nachádza indikatívny výpočet RPNM, celkové náklady 835,69 eur, celková čiastka 2.335,69 eur, priemerná hodnota RPNM 23,63 % (oveľa menším písmom ako ostatný text zmluvy).

6. Z výpisu z účtu na meno žalovaného vyplýva, že dlh činí sumu 2.159,18 eur k 28.2.2017, splatný k 20.3.2017, za obdobie od 7.11.2012 do 28.2.2017 (debetné transakcie 5.260,75 eur, kreditné transakcie 3.101,57 eur).

7. Podaním zo dňa 27.6.2017 žalobca súdu oznámil, že došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania a navrhol pripustiť zmenu strán sporu. Zmluva o postúpení pohľadávok je zo dňa 30.12.2016.

8. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 3.11.2017, č.k. 1Csp/101/2017-52 súd pripustil zmenu subjektov na strane žalobcu tak, že do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpil terajší žalobca Intrum Justitia Slovakia, s.r.o..

9. Z oznámenia o postúpení pohľadávok zo dňa 23.5.2017 vyplýva, že VÚB, a.s. ako postupca postúpila pohľadávku voči žalovanému, ktorá tvorí predmet tohto konania na žalobcu ako postupníka zmluvou o postúpení pohľadávok. Predmetom postúpenia bola pohľadávka voči žalovanej v sume v sume 2.135,42 eur s prísl.. Uvedené oznámenie bolo žalovanému doručované podaním na pošte dňa 23.5.2017.

10. Podaním zo dňa 31.5.2018 žalobca špecifikoval dlžnú sumu a presne rozdelil rozsah čerpania úveru žalovaným a jeho úhrad (čl. 65-67), pričom rozdiel činí 2.159,18 eur (istina 951,88 eur, poplatky 428,73 eur, úrok 508,02 eur, sankčný úrok 270,55 eur). Udával, že bol dojednaný tzv. revolvingový úver. Úverový rámec bol dojednaný do výšky 1.500,- eur so splátkou 50 eur mesačne a úrokov vo výške 22,80 % ročne. Poukázal na náležitosti uzavretej zmluvy a ust. § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z.. Sankčná úroková sadzba je úrokom z omeškania, štandardný úrok je dojednaný vo výške 22,80 % ročne. Nárok na administratívny poplatok a jeho úhradu vyplýva z ust. OP a Cenníka. V časti o zaplatenie sumy 699,28 eur (poplatky a sankčný úrok) s prísl. vzal žalobu späť. Rovnako vzal žalobu späť o zaplatenie sumy 1.050,- eur z dôvodu úhrady dlhu žalovaným v tejto časti : 7 x 50 eur dňa 22.3.2017, 27.4.2017, 29.5.2017, 31.7.2017, 31.8.2017, 19.9.2017, 31.10.2017, 7 x 100 eur dňa 28.6.2017, 28.11.2017, 19.12.2017, 30.1.2018, 20.2.2018, 20.3.2018, 20.4.2018. Trval na úhrade sumy 409,90 eur s príslušným úrokom do zaplatenia po zohľadnení každej úhrady. V tejto časti (o zaplatenie sumy 1.749,28 eur s prísl.) súd konanie postupom podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil (viď výrok I).

11. Výzvou zo dňa 4.5.2014 bol žalovaný vyzvaný na úhradu sumy 1.853,79 eur po doručení tohto oznámenia. Týmto podaním malo dôjsť zo strany Consumer Finance Holding, .a.s. (slovenské kreditné karty - konal za VÚB - vyplýva zo zmluvy) k vyhláseniu predčasnej splatnosti dlhu vo vzťahu k kreditnej karte žalovaného. Dôvodom malo byť neplnenie dlhu na základe predžalobnej upomienky. Dôkaz o doručovaní, resp. doručení podania súdu predložený nebol. Podanie označené ako vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru.

12. Výzvou súdu zo dňa 31.1.2018 bol žalobca vyzvaný na predloženie výzvy banky k úhrade dlhu pred postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách vrátane dôkazu o jej doručovaní. Súdu boli predložené len OP, cenník VÚB, a.s. a vyššie uvedená výzva.

13. Na pojednávaní dňa 4.6.2018 právny zástupca žalobcu udával, že sa pridrižiava písomného podania k žalobe. Zmluva je absolútne neplatná, nakoľko dohodnutý úver značne prevyšoval bežné úroky v bankách. Tieto boli vo výške 9,17 % ročne - 11,57 % ročne. Žalovaný nemal možnosť zasahovať do textu zmluvy. Jednalo sa o spotrebiteľskú zmluvu. Údaje ako ročná výška úroku, RPNM a celkové náklady boli písané podstatne menším typom písma, ťažko čitateľné. Zmluva je uzavretá v rozpore s ust. na ochranu spotrebiteľa v OZ ako aj Smernice č. 93/13/EHS. Poukázal na rozhodnutia NS SR ako aj tunajšieho súdu sp. zn. 1Csp/144/2017, 1Csp/132/2016, 1Csp/131/2017, 1Csp/74/2017, kde sa súdy priklonili k jeho argumentácii. Žalovaný uhradil ďalšie sumy na úver, spolu 2.605,57 eur, pričom výška nákladov je 2.335,- eur, teda zaplatil už viac. Súdu predložil prehľad splácania úveru vrátane ďalších výpisov z účtu o platení dlhu (čl.77-86). Navrhol žalobcu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

14.Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (v znení terajšom aj v čase postúpenia pohľadávok) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9).

9) § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

15. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka (účinného v čase vzniku každého zmluvného vzťahu) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

16.V zmysle § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že časť obsahu zmluvy možno určiť odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

17.Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18.Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

19.Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

20.Podľa § 524 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej OZ) veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21.Podľa § 526 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

22.Podľa ust. § 52 OZ / účinného ku dňu vzniku zmluvného vzťahu / spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri

uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. S účinnosťou od 1.7.2016 sa dopĺňa ods. 2 cit. ust. o : „, Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. "

23. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34).

25. Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero und Salvat Editores SA proti José M. Sánchez Alcón Prades, José Luis Copano Badillo, Mohammed Berroane a Emilio Vinas Feliú, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

26. Podľa ust. čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

27. Podľa ust. čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

28. Podľa ust. čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

29. Podľa ust. čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

30. Podľa ust. čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

31. Podľa ust. čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

32. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách (účinného v čase postúpenia pohľadávky aj vzniku zmluvného vzťahu) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti

svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

33. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi žalovaným a VÚB, a.s. došlo dňa 26.10.2012 k uzavretiu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty VÚB, a.s. (aktivácii karty Bankomatka Quatro) za podmienok uvedených v zmluve a OP, tak ako je vyššie uvedené.

34. Podaním zo dňa 4.5.2014 právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) prostredníctvom Consumer Finance Holding, a.s. oznámil žalovanému vyhlásenie predčasnej splatnosti dlžného zostatku a vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 1.853,79 eur po doručení podania. Dôkaz o doručení podania súdu predložený nebol.

35. Súd vyhodnotil uzavretú Zmluvu vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy a spôsobu uzavretia zmluvy, keď právny predchodca žalobcu ako veriteľ je podnikateľský subjekt, ktorý na formulári a v pevne stanovených obchodných podmienkach určil obsah zmluvy, pričom druhá zmluvná strana - dlžník - zákazník (žalovaný) nemal možnosť obsah zmluvy ovplyvniť, ako spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v Obchodnom zákonníku, všeobecne ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník s účinnosťou od 1.4.2004 a zaviedol do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv, a to v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Táto úprava nášho právneho poriadku bola nevyhnutná v súvislosti so vstupom Slovenska do EÚ v máji 2004 a zosúladzovala náš právny poriadok s niektorými právnymi aktmi Európskych spoločenstiev a EÚ. Dovtedy obdobný typ zmluvy čiastočne upravoval zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov ako tzv. typovú zmluvu (spotrebiteľskú). Momentálne uvedené upravuje zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. a to konkrétne § 3 ods. 3 (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách 9), odkaz na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). V čase vzniku zmluvného vzťahu uvedené upravovalo cit. znenie § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z.. Súd nespochybňuje aplikáciu Obchodného zákonníka na vznik Zmluvy, avšak pre celkové posúdenie právneho vzťahu majú prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 OZ. Tým pádom súd použil ustanovenia Občianskeho zákonníka na právne posúdenie právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ale aj na z toho vyplývajúce účinky omeškania či premlčania nároku. Pričom ako vyplýva z cit. ust. OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona (myslí sa Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Zmluvy nesmú obsahovať dohody, ktoré by stavali spotrebiteľa do nevyhodnejšieho postavenia ako mu zákon priznáva a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad je podľa názoru súdu plne eurokonformný (t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom). Aj preto je súd názoru, že je potrebné považovať záväzkovo právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi za občianskoprávny vzťah, nie vzťah obchodnoprávny. Taktiež ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere, či zmluva o bežnom účte považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa (OZ, zákon o ochrane spotrebiteľa, zák. o spotrebiteľských úveroch), ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Súd v tomto názore (ohľadne spotrebiteľskej zmluvy) podporuje aj ust.

§ 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z.. o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy je potrebné posudzovať túto zmluvu aj z pohľadu kritérií obsiahnutých v § 52 a nasl. OZ v spojení so zákonom na ochranu spotrebiteľa. Preto nemožno prisvedčiť, že vzniknutý zmluvný vzťah je vzťahom obchodnoprávnym a nemožno akceptovať ani dohodu podľa § 262 Obch. zák. (nekalá podmienka, obsah zmluvy spotrebiteľ nemohol ovplyvniť). Súdy už opakované o uvedenom rozhodli vo svojich rozhodnutiach. Uvedené vyplýva aj zo znenia a zmyslu Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

36. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmlúv vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania / banka / a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti / § 52 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka/. Vzťahy medzi účastníkmi na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Problematika ochrany spotrebiteľa je inštitút, ktorý treba vnímať komplexne a ktorý sa dotýka viacerých typov zmlúv. Európska únia venuje ochrane spotrebiteľa mimoriadnu pozornosť. Vychádzajúc z európskej legislatívy aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno tiež považovať za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy (aj keď je v Občianskom zákonníku pomenovaná), ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Občiansky zákonník v § 52 v znení od 1.4.2004 vymedzuje zmluvné typy spotrebiteľských zmlúv len deklaratórne (išlo o užší výpočet ako je úprava v práve EÚ). Aktuálna úprava v Občianskom zákonníku je už súladná s právom EÚ - spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 OZ). Podľa čl.6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty EÚ zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

37. Takéto postavenie dodávateľa má s poukazom na vyššie uvedené aj žalobca.

38. Súd pri posudzovaní dôvodnosti podanej žaloby skúma, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitímácia) a či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitímácia). Nedostatok vecnej legitímácie na strane žalobcu či žalovaného znamená, že žalobe nemožno vyhovieť. Predpokladom úspešnosti žaloby je, že žalobca preukáže, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a že žalovaný je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti.

39. Preto bolo potrebné sa najprv vysporiadať s tým komu právo na zaplatenie patrí, teda komu svedčí aktívna hmotnoprávna legitímácia.

40. Žalobca dôvodí svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy (samozrejme z predloženej zmluvy a ďalších listinných dôkazov) titulom uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.12.2016, na základe ktorej mu mala byť pohľadávka voči žalovanému s prísl. postúpená z postupcu VÚB, a.s.. Uvedené bolo žalovanému oznámené písomne.

41. Za výzvu žalovanému v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách pred postúpením pohľadávky súdu možno síce považovať listinu označenú ako oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzva na zaplatenie zo dňa 4.5.2014, avšak súdu nebol predložený žiaden dôkaz o tom, že došlo k jej doručovaniu.

42. Teda z uvedeného vyplýva, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že boli splnené podmienky dané § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách na postúpenie pohľadávky vyplývajúcej z predloženej zmluvy z veriteľa VÚB, a.s. na jeho účet, teda omeškanie dlžníka - žalovaného so zaplatením aspoň časti dlhu nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní do dňa postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve, resp. súhlas klienta na postúpenie pohľadávok. Doručenie, resp. doručovanie výzvy podľa cit. ust. súdu nebolo predložené. Splnenie podmienky uvedenej v § 92 ods. 8 zákona o bankách nenahradí oznámenie o postúpení pohľadávok, ani doručovanie písomností podľa OP (čl. XII bod 73 - predpoklad doručenia na tretí deň od ich odoslania). Odoslanie písomnosti - výzvy na plnenie nebolo žalobcom ani preukázané (teda ani nesplnenie podmienky, na ktorú odkazuje cit. ust. VOP) a navyše má súd zato, že na uvedené dojednanie nemožno prihladať ako na individuálne dojednanú zmluvnú podmienku so spotrebiteľom, keďže sa nachádza vo vopred naformulovaných Všeobecných obchodných podmienkach veriteľa, ktoré spotrebiteľ - dlžník určite žiadnym spôsobom neovplyvňoval ani nedojednával. Tieto sú vopred dané veriteľom, dokonca ich veriteľ môže kedykoľvek zmeniť a žiaden súhlas s ich novším znením od dlžníkov nevyžaduje. Uvedené vyplýva z vyššie cit. ust. zákonov na ochranu spotrebiteľa. Uvedené ust. VOP preto nemožno považovať za vopred danú dohodu o doručovaní písomností. Takéto znenie VOP je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 a nasl. OZ a ust. zák. na ochranu spotrebiteľa (značná nerovnováha v právach a povinnostiach veriteľa v neprospech spotrebiteľa - dlžníka) a teda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

43. Preto súd dospel k záveru, že žalobca napriek poučeniu o dôkaznej povinnosti (terajšia znalosť procesného predpisu upravujúceho civilný proces sa predpokladá, keďže žalobca je zastúpený advokátom) neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu preukázaniu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, a čo je najdôležitejšie neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu svojej aktívnej hmotnoprávnej legitímácie. Pre nepreukázanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže byť postúpenie pohľadávky žalovaného voči žalobcovi účinné. Vo vzťahu k žalovanému nemôže byť postúpenie pohľadávky platným právnym úkonom pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ, pričom došlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, v dôsledku čoho žalobca nemôže byť nositeľom tvrdeného hmotného práva vyplývajúceho z predložených listinných dôkazov, t.j. nemá aktívnu vecnú legitímáciu. Na podporu svojho záveru súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7Cdo/26/2017 : „ Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.)”.

44. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd žalobu v prevyšujúcom rozsahu (po čiastočnom zastavení konania) zamietol. Pre uvedené dôvody sa súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu v konaní. Rovnako sa súd ďalej nezaoberal dôvodnosťou nároku ako takého (vo vzťahu k náležitostiam zmluvy o úvere, resp. neprijateľnosti podmienok v nej zakotvených a pod.).

45. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 odsek 1 v spojení s § 256 C.s.p. tak, že stranám nepriznal ich náhradu, nakoľko strany boli v spore voči sebe navzájom neúspešní a úspešní (žalobca vo vzťahu k plneniu žalovaným po začatí konania a procesnom zavinení na zastavení konania a žalovaný vo vzťahu k časti, ktorú zobral žalobca bez dôvodu späť a v časti, ktorú súd zamietol) a ich neúspech nebol len nepatrný. Preto je namieste, aby si trovy konania znášali strany sporu samé.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.